

MINISTER GOSPODARKI

Piotr Grzegorz Woźniak

DE-IV-8100-9-AK/06

L.dz. 1593

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 23.08.06
nr. 6001 podpis. *[Signature]*

Warszawa, dn. 23 SIE. 2006

KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE

wpłynęło dn. 24.08.06

nr. 4493 podpis. *[Signature]*

BPS

Pan
Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu RP

[Handwritten signature]

Z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów przekazuję na ręce Pana Marszałka odpowiedź na oświadczenie Pani Senator Urszuli Gacek dotyczące bezpieczeństwa energetycznego w kontekście polityki energetycznej UE, złożone na 15. posiedzeniu Senatu w dniu 20 lipca 2006 r., przekazane przy piśmie z dnia 2 sierpnia 2006 r., znak: BPS/DSK-043-475/06.

Rząd Polski uczestniczy obecnie w pracach Komisji Europejskiej nad przygotowaniem wspólnej polityki energetycznej UE. W marcu 2006 roku Komisja Europejska opublikowała dokument *Zielona Księga: Europejska Strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii*. Jest to dokument konsultacyjny, którego celem jest przeprowadzenie dyskusji na temat koniecznych działań na poziomie Wspólnoty, aby sprostać istniejącym problemom i wyzwaniom w dziedzinie energetyki. Wyniki tej dyskusji będą miały odzwierciedlenie w kolejnych dokumentach strategicznych UE, w tym w szczególności w *Strategicznym Przeglądzie Energetyki UE*, który oprócz części analitycznej przedstawiać będzie zarys wspólnej polityki energetycznej UE.

Komisja Europejska planuje, iż w ramach wspólnej polityki energetycznej powinien zostać ustalony bilans energetyczny UE na przyszłe lata (odwzorowujący procentowy udział poszczególnych paliw w zużyciu ogółem). Bilans ten miałby określić ramy europejskie dla decyzji krajowych w kwestii wyboru źródeł energii, w tym m.in. minimalny poziom energii pochodzący z bezpiecznych i niskoemisyjnych źródeł energii. Komisja Europejska zwraca również uwagę na konieczność podjęcia dodatkowych działań dla ograniczania emisji gazów cieplarnianych, w tym zakłada m.in. określenie ambitnych celów w zakresie wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz efektywności energetycznej. Dla koordynacji działań w zakresie bezpieczeństwa energetycznego zwraca również uwagę na konieczność określenia na poziomie UE listy priorytetowych inwestycji infrastrukturalnych, które pozwolą na zmniejszenie uzależnienia Wspólnoty od dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej z Rosji. Wreszcie Komisja Europejska planuje w ramach wspólnej polityki energetycznej zacieśnienie współpracy i dialogu z najważniejszymi krajami zewnętrznymi, które są dostawcami paliw dla UE.

Biorąc pod uwagę sytuację geopolityczną Polski, jak i historyczne uwarunkowania rozwoju energetyki w naszym kraju, Polska nie może się zgodzić ze wszystkimi postulatami Komisji Europejskiej w zakresie założeń wspólnej polityki energetycznej.

Struktura zużycia energii pierwotnej w Polsce jest ściśle związana z zasobami surowców energetycznych w Polsce: węgla kamiennego i brunatnego oraz w mniejszym zakresie gazu ziemnego. W porównaniu Polski do innych państw UE istotna różnica występuje w wytwarzaniu energii elektrycznej, gdzie produkcja energii oparta jest w 95,4% na węglu kamiennym i brunatnym. Węgiel w UE od wielu lat postrzegany jest jako paliwo generujące zanieczyszczenia środowiska, stąd planowane jest stopniowe odejście od szerokiego stosowania tego paliwa na rzecz zastępowania go innymi paliwami w tym odnawialnymi źródłami energii. Najbardziej ekonomicznie opłacalne do wykorzystania zasoby odnawialnych źródeł energii są w Polsce ograniczone, stąd rozwój energetyki odnawialnej nie nabrał w naszym kraju takiego tempa jak w innych krajach członkowskich. Udział energii elektrycznej z OZE w zużyciu krajowym wynosi ok. 2,6%, podczas gdy średnia w UE wynosi ok. 14%.

Polska w znacznym stopniu uzależniona jest od dostaw gazu ziemnego z jednego kierunku. Takie uzależnienie stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego w przypadku awarii, naturalnych katastrof czy innych zdarzeń zakłócających ciągłość dostaw gazu ziemnego do kraju. W naszym kraju istnieje dobrze rozbudowana sieć przesyłu gazu ziemnego na kierunku wschód – zachód. Dla stworzenia możliwości dywersyfikacji źródeł dostaw tego paliwa do Polski oraz innych krajów UE konieczne jest pilne przeprowadzenie dużych inwestycji w zakresie budowy infrastruktury przesyłu gazu ziemnego na kierunku północ-południe. Konieczne jest rozważenie na poziomie UE utworzenia międzyrządowego mechanizmu reagowania kryzysowego, opartego o solidarność pomiędzy krajami członkowskimi. Mechanizm taki umożliwiłby natychmiastowe, skuteczne reagowanie w sytuacji kryzysu energetycznego wywołanego różnego rodzaju czynnikami.

W ramach dyskusji nad wspólną polityką energetyczną Rząd RP opowiada się za solidarną polityką zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego krajom Unii Europejskiej, która uwzględniałaby realizowanie przez każdy kraj członkowski własnej polityki dotyczącej optymalnej dla niego struktury pierwotnych nośników energii.

Polska uważa, że kraje członkowskie powinny zachować daleko idącą autonomię w wyborze zarówno paliw jak i technologii. Proponowany w Zielonej Księdze *Strategiczny Przegląd Energetyki UE* powinien służyć jedynie do wyznaczania ram i wytyczania kierunków niezbędnych dla osiągnięcia celów strategicznych UE, natomiast nie ograniczać krajów w wyborze nośników energii paliw i technologii ich wykorzystania.

W perspektywie bezpieczeństwa energetycznego Europy, jak również zasobów i dostępności surowców energetycznych Polska uważa, że konieczna wydaje się zmiana wizerunku węgla. Warto przytoczyć tutaj następujące fakty: węgiel jest dostępny z wielu źródeł, może być bezpiecznie składowany, zapasy mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożenia, może być bezpiecznie transportowany, a drogi transportu nie muszą być specjalnie zabezpieczone, istnieje możliwość dalszej relatywnej obniżki kosztów energii przy skutecznym usuwaniu zanieczyszczeń. Z uwagi na duże znaczenie węgla dla produkcji energii elektrycznej, jak również posiadane przez Unię Europejską zasoby własne tego paliwa intensyfikowane powinny być wysiłki badawcze i finansowe na rzecz technologii czystego węgla i praktycznego ich wdrożenia w krótkim czasie.

W chwili obecnej zdaniem Polski istotne jest wypracowanie globalnego podejścia do przeciwdziałania zmianom klimatycznym z udziałem krajów intensywnie się rozwijających, które pomogłoby powstrzymać ocieplenie klimatu w sposób bardziej efektywny niż

wypracowywanie kolejnych bardziej surowych, wewnątrzunijnych pułapów emisji zanieczyszczeń, pogarszających jednocześnie konkurencyjność unijnych produktów i usług.

Polska popiera stanowisko Komisji wyrażone w Zielonej Księdze stwierdzające, że Europa powinna przełamać zależność od importu paliw kopalnych, jednakże kwestia dalszego wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii powinna być rozpatrywana w poszczególnych państwach z indywidualnym uwzględnieniem warunków lokalnych, związanych ściśle z możliwościami tego rozwoju. Zdaniem Polski dalszy rozwój energetyki odnawialnej oraz zabezpieczenie surowcowe do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w źródłach odnawialnych, a także biokomponentów i biopaliw powinno pochodzić w pierwszym rzędzie z zasobów poszczególnych krajów członkowskich.

Polska podkreśla konieczność oparcia wspólnej polityki energetycznej na założeniu, że działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa energetycznego realizowane w jednym państwie członkowskim UE nie mogą powodować pogorszenia stanu bezpieczeństwa energetycznego w innym państwie członkowskim. W tym kontekście lista projektów priorytetowych w zakresie dywersyfikacji dostaw paliw i energii powinna być uzgadniana ze wszystkimi krajami, których bezpieczeństwo lub warunki dostaw mogą być zmienione ze względu na realizację danego projektu

Zdaniem Polski wypracowanie europejskiej polityki zewnętrznej w wymiarze energetycznym jest koniecznością. Tylko mówiąc jednym głosem UE ma szansę wywrzeć znaczący wpływ na stosunki i reguły współpracy z krajami trzecimi będącymi eksporterami zwłaszcza ropy i gazu, a także na światowe standardy dotyczące ochrony środowiska i efektywności energetycznej.

Powinniśmy podjąć zadanie otwartej i szczerzej wymiany poglądów na temat priorytetów każdego kraju, tak aby głos każdego kraju był słyszalny i odpowiednio wzięty pod uwagę – i sporządzić katalog naszych problemów i priorytetów.

Wspólnota powinna dać wyraz prawdziwie spójnej europejskiej polityce w dziedzinie dostaw energii i wzmocnić partnerstwo z dostawcami zewnętrznymi oraz rozważyć utworzenie energetycznego wymiaru Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. Postulat ten ma szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego, gdyż UE w dużym stopniu uzależniona jest od dostaw z państw niestabilnych oraz takich, które traktują eksport surowców jako instrument polityki zagranicznej.

Wdrożenie tych działań powinno pozwolić na wypracowanie w przyszłości instrumentu prawnego, dotyczącego wzajemnych gwarancji dostaw źródeł energii, na wypadek przerwy w dostawach niezawinionej przez odbiorcę opartego na zasadzie solidarności „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”.

Polska za główne zadanie polityczne w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego uznaje stworzenie europejskiej polityki współpracy energetycznej z głównymi dostawcami, zwłaszcza Federacją Rosyjską oraz krajami Szerokiego Bliskiego Wschodu. Szczególne znaczenie w kontekście zewnętrznej polityki energetycznej ma rozszerzenie obszaru, na którym obowiązywać będzie wypracowany już przez członków UE model regulacji sektora energetycznego. Rozszerzenie tego obszaru zwiększa stabilność i bezpieczeństwo krajów stosujących ten model, a jednocześnie zmniejsza znacząco koszty transakcyjne dla firm unijnych. Jednocześnie ważne jest wyegzekwowanie od państw trzecich przyjętych na siebie

zobowiązań. W tym kontekście należy wzmóc presję na Federację Rosyjską do ratyfikacji Karty Energetycznej oraz do uzgodnienia Protokołu Tranzytowego.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia uprzejmie proszę Panią Senator o ich przyjęcie jako odpowiedzi na złożone oświadczenie.

Z poważaniem
Helli